

Marks kommun

markskommun@mark.se

Beslut efter uppföljning för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Gymnasiesärskolan
i Marks kommun

Uppföljning av tillsyn i Gymnasiesärskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Marks kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 2 maj 2016 beslut efter tillsyn för Gymnasiesärskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Marks kommun inkom med den 15 september 2016 och en komplettering den 5 december 2016 samt de uppgifter som inhämtats vid uppföljningsbesöket den 7 december 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
7. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2017-05-05
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2017-05-05

	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2017-05-05
--	--	--------------	------------

Sammanfattning av avhjälpade brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Marks kommun att senast den 5 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat i från lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (för utbildning som påbörjats för 1 juli 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp och dokumentera skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Det som framkommer vid uppföljningen ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektorn ska också planera för och se till att åtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att uppföljning, beslut om åtgärder och planering för att genomföra dessa dokumenteras.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens tidigare beslut*

Skolinspektionen beslutade den 2 maj 2016 att förelägga Marks kommun att senast den 15 september 2016 vidta åtgärder för att säkerställa att rektorn, tillsammans med personalen följer upp och dokumenterar gymnasiesärskolans kunskapsresultat. Av Skolinspektionens beslut framgår att det inte fanns något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som följde upp elevernas kunskapsresultat. Det dokumenterade kvalitetsarbete som Skolinspektionen tog del av i samband med tillsynen avsåg hela Marks gymnasieskola. Det gick således inte att ur dokumentationen urskilja varken uppföljning eller planerade åtgärder för eleverna på gymnasiesärskolan. den enskilda skolenheten.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I huvudmannens redovisning som inkom till Skolinspektionen den 15 september 2016 redovisas ett antal åtgärder för att komma till rätta med de brister som Skolinspektionen konstaterade i beslutet gällande styrning och utveckling av verksamheten.

I redovisningen beskriver huvudmannen att rektorn ansvarar för att lärarna dokumenterar elevernas kunskapsresultat från ämnen och ämnesområden fyra gånger om året. Det anges vidare att den enskilda läraren och arbetslaget dokumenterar arbetet i skolplattformen (ett digitalt rapporteringssystem) varefter rektorn följer upp resultaten, analyserar och fattar beslut om utvecklingsåtgärder. Dessa åtgärder följs enligt redovisningen upp fyra gånger om året. Vidare går det att läsa att rektorn ska följa upp att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras och analyseras kontinuerligt i skolplattformen.

Inför uppföljningsbesöket har Skolinspektionen begärt att få ta del av dokumentering av det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn har den 5 december 2016 skickat in dokumenten *"Likheter och olikheter i medarbetarnas individuella utvärderingar"* daterat 2016-06-14 och *"Utvecklingsplan för läsåret 2016/2017"* daterat 2016-06-14. I det förstnämnda dokumentet har personalen dokumenterat sitt arbete under läsåret 2015/16. Dokumentet innehåller till stor del reflektioner från personalen kring arbetslagens arbete med utvecklingsplaner samt en redogörelse för vad personalen bestämt behöver utvecklas under läsåret. Dokumentet innehåller inga åtgärder eller analyser från rektorn eller några sammanställningar av skolenhetens måluppfyllelse. Den inskickade verksamhetsplanen för läsåret 2015/16, utvecklingsplanen för läsåret 2016/2017 har liknande innehåll som föregående dokument förutom att mål och genomförande finns med. Inte heller i denna finns någon samlad uppföljning av enhetens måluppfyllelse eller analyser från rektorn.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett uppföljningsbesök på skolenheten den 7 december 2016. Vid besöket genomfördes intervjuer med elevhälsan, lärare och rektor.

Lärarna som Skolinspektionen intervjuat vid uppföljningsbesöket berättar att de gjort egna utvecklingsplaner för det systematiska kvalitetsarbetet både för gymnasiesärskolans individuella och nationella program. Dessa har de sedan lämnat till rektorn. Lärarna berättar vidare att en förstelärare på det individuella programmet håller på att arbeta fram en mall för dokumentation av elevernas kunskaper. På det nationella programmet dokumenteras elevernas kunskaper, men den informationen har inte delgivits rektorn, berättar lärarna. Ingen av lärarna på gymnasiesärskolans program använder sig av skolplattformen i undervisningen. På Skolinspektionens fråga om vilket utvecklingsarbete rektorn har drivit tillsammans med personalen svarar lärarna på det individuella programmet att de har utvärderat och tagit fram egna utvecklingsområden utan rektorns medverkan. På det nationella programmet berättar lärarna att de har fått i uppdrag av rektorn att göra en utvärdering av verksamheten och ta fram utvecklingsområden, vilket lärarna har gjort. Ingen av lärarna på gymnasiesärskolans program har dock fått någon återkoppling av rektorn om vilka utvecklingsområden som ska prioriteras inom gymnasiesärskolan, uppger lärarna.

I intervjun med rektorn vid uppföljningsbesöket berättar hon att lärarna på gymnasiesärskolans individuella program har påbörjat en sammanställning av elevernas resultat men att denna inte är färdigställd ännu. Rektorn uttrycker att hon planerar att dra slutsatser och dokumentera utvecklingen. Dock är det vid

av plattform. Rektor medger vidare att hon inte varit delaktig i lärarnas arbete med utvecklingsplaner och uttrycker att det stämmer att det inte finns något systematiskt kvalitetsarbete för gymnasiesärskolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektor har ansvar för skolans resultat.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen har i tidigare beslut bedömt att kvalitetsarbetet för skolenheten var bristfälligt eftersom det inte gick att urskilja varken resultatuppföljning eller utvecklingsåtgärder för den enskilda enheten. Det enda som fanns var ett gemensamt kvalitetsarbete för hela Marks gymnasieskola. Det innebär att det inte fanns någon sammanställning av elevernas kunskapsresultat på enhetsnivå. Vid uppföljning av detta beslut kan konstateras att det fortfarande inte finns någon sådan sammanställning av kunskapsresultaten och resultatet av trygghet och studiero för skolenheten och det finns inte heller några beslutade utvecklingsåtgärder som bygger på dessa resultat. De dokument som presenterats i samband med uppföljningen innehåller varken uppföljning av elevernas resultat eller några åtgärder för att utveckla verksamheten trots att Skolinspektionen begärt att få ta del av enhetens systematiska kvalitetsarbete. Av intervjuer framgår att rektorn, som är den som har ansvar för skolans resultat, i motsats till vad huvudmannen anger i sin redovisning, inte har färdigställt några sammanställningar av elevernas måluppfyllelse, inte analyserat resultaten eller beslutat om några utvecklingsåtgärder med utgångspunkt i elevernas måluppfyllelse. Rektor har endast påbörjat en del av ett sådant arbete på enheten genom att ge lärarna i uppdrag att göra sammanställningar av kunskapsresultaten i ämnesområden. Detta är dock inte tillräckligt för att rektorn ska kunna anses ta sitt ansvar för att kunna fatta beslut om nödvändiga åtgärder för att utveckla verksamheten eftersom det till allra största del både planeras, genomförs och utvärderas av lärarna utan någon systematisk koppling till elevernas samlade måluppfyllelse

eftersom det till allra största del både planeras, genomförs och utvärderas av lärarna utan någon systematisk koppling till elevernas samlade måluppfyllelse på skolenheten. Avsaknaden av uppföljning, analys samt beslut och planering av utvecklingsåtgärder med utgångspunkt i skolenhetens resultat medför att rektorns förutsättningar att vidta adekvata utvecklingsåtgärder och sedan systematiskt utvärdera dessa försvåras. Mot denna bakgrund anser Skolinspektionen att det systematiska kvalitetsarbetet för skolenheten fortfarande inte uppfyller författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Marks kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Marks kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum. Det kan också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Marks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun avhjälpt denna brist. Bedömningen görs utifrån det som framgår av kommunens skriftliga redovisning, inskickade dokument samt Skolinspektionens uppföljningsbesök.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet.. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Marks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (för utbildning som påbörjats före 1 juni 2013 gäller 2 kap. 29 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 2 kap. 29 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Motivering

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun avhjälpit denna brist. Bedömningen görs utifrån det som framgår av kommunens skriftliga redovisning, inskickade dokument samt Skolinspektionens uppföljningsbesök.

Beslut

2017-02-02

10 (10)

Dnr 43-2015:9279

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Ia Thun
Föredragande/Utreddare